

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autor bakalářské práce: Tomáš Vejvoda

Název bakalářské práce: Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů v Knihovně Jana Palacha FF

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lucie Vavříková

Hodnocení: velmi dobře

3.9.2013

Posudek:

Cíl práce, metodologie a zpracování tématu:

Cílem bakalářské práce je ukázat, jakým způsobem jsou zpřístupňovány elektronické informační zdroje (EIZ) v Knihovně Jana Palacha FF UK (KJP). Práce nejprve představuje knihovnu a vymezuje EIZ, jejich druhy a příklady. Následně se postupně věnuje procesům spojeným s EIZ – akvizici, nástrojům pro zpřístupňování EIZ ze strany knihovny i uživatele a dále mapuje konkrétní příklady práce s uživateli a způsoby interní propagace. Práce obsahuje průzkum uživatelů uvedené knihovny na téma využívání EIZ a povědomí o přístupnosti EIZ v knihovně.

Práce je z hlediska obsahu velmi dobře a logicky strukturována a vyváženě provádí čtenáře jednotlivými tématy až k praktické části. Úvod k práci výstižně shrnuje a vysvětluje relevantní aspekty a motivaci k sepsání této práce. Co se týče popisu knihovny a jejího začlenění do struktury FF UK, propojení mezi KJP a centrální knihovnou FF, působí nepatrně matoucím dojmem. V tomto ohledu by možná pomohlo schéma nebo důslednější strukturování odstavců obsahu.

Teoretická kapitola k EIZ je zpracována přehledně a v adekvátním rozsahu, každý typ EIZ je ilustrován konkrétním příkladem z knihovny. V rámci kapitoly akvizice autor opomněl variantu, kdy je elektronický obsah nakupován trvale. Jinak je popis akvizice, finančních mechanismů a nástrojů knihovny pro správu EIZ zpracován přehledně.

Co se týče nástrojů, které zpřístupňují EIZ uživateli (kapitola 4), chybí úvodní vhléd do situace a definování teoretičtějšího zázemí v tom, jaké uživatel čelí situaci a proč tedy knihovna množství různých nástrojů nabízí a nevystačí si např. s umístěním odkazu na webové stránky, nebo jaký je např. problém s vyhledáním konkrétního článku z hlediska uživatele, pokud neví, z kterého zdroje (databáze) článek pochází. Praktická část zmiňuje discovery systém, v této kapitole však nalezneme jen jedinou zmínku v rámci úvodu. Kapitola obsahuje velmi podrobný popis klíčového portálu PEZ, který je pak krátce shrnut.

Kapitola pátá, týkající se zpřístupňování EIZ, je nejslabší částí celé práce. Je uvedena podkapitolou ke zpřístupňování kvalifikačních praxí, a krom tohoto je fakticky celá věnována propagaci. Možná by bylo vhodnější tuto první podkapitolu

zařadit spíše samostatně, nebo ji naopak vzhledem k její okrajovosti zařadit na konec kapitoly. Samotná propagace zdrojů je popsána zejména z praktického hlediska, na počátku chybí alespoň rámcové vymezení, typologie nebo možné kanály komunikace. Také struktura podkapitol nepůsobí promyšleně, nejprve autor popisuje propagaci v rámci knihovny a na internetu, následuje kapitola o možnosti zlepšení propagace, dále je zařazena sekce o seminářích pořádaných knihovnou, následně pak sekce půjčování čteček, naposled pak poradenství k EIZ. Celkově by prospělo lepší řazení podkapitol a v některých případech i jejich propracovanější popis.

Co se týče samotného průzkumu, je včetně úvodní podkapitoly velmi dobře zpracován. Autorovi se také podařilo získat větší počet odpovědí (67). Je třeba ocenit promyšlenost, stanovení hypotéz a výzkumných otázek a systematické zpracování dotazníku. Co se týče vyhodnocení, autor vhodně zařadil do práce samotné vyhodnocení hypotéz, zodpovězení výzkumných otázek a zajímavé závěry, které z výsledků dotazníku vyplynuly, nicméně dotazník jako celek včetně odpovědí s grafickým vyhodnocením nechává v příloze. Nicméně vybrané interpretace a zdůvodňování některých odpovědí by mohlo být střizlivější (opatrnější) a případně opřeno více o fakta (viz elektronické knihy). Je třeba také zvážit děláním závěrů z jednotlivých odpovědí (bez zvážení platnosti výsledku).

Práce je opatřena odpovídajícím a shrnujícím závěrem.

Celkově, ačkoliv některé části by mohly být lépe propracovány, případně rozvinuto teoretické zázemí, se jedná o velmi kvalitní práci psanou s potřebnými znalostmi a erudicí.

Přínos práce:

U práce je zřejmé, že je psána s vzhledem praktických zkušeností, které pomáhají látku uchopit, teoretický rámec je tak vyplňován reálnými poznatky a s nimi konfrontován. Přínosem práce je systematický popis a zhodnocení činnosti v rámci zpřístupňování EIZ v konkrétní knihovně a praktické šetření provedené mezi uživateli, které mohou v budoucnu opravdu pomoci činnosti knihovny. Práce je také přínosná z hlediska kvality zpracovaného šetření.

Volba informačních zdrojů a citace:

Autor čerpal z adekvátního množství zdrojů relevantních problematice, českých i zahraničních.

Stylistická a gramatická úroveň práce:

V práci se objevují drobné stylistické a gramatické nedostatky, které ačkoliv nejsou příliš časté, tak práci škodí. Je znát, kde autor zasahoval na poslední chvíli a v textu tak zůstaly typické chyby (skloňování apod.)

Bylo by také možné drobně zlepšit kvalitu překladu abstraktu a klíčových slov do angličtiny (např. getting better, practical part is user research, propagation, atd.)

Formální úprava práce:

Formální úprava práce nevykazuje zásadní nedostatky. K drobnějším chybám patří nejednotné používání zkratk (např. FF, FF UK vs. plný název; nebo SVI versus

Středisko vědeckých informací, aj.), nebo používání číslovky místo slovního vyjádření (6 místo šest). Práci by mohly oživit screenshoty jednotlivých nástrojů.

Další komentáře:

Klíčová slova – některá z nich jsou velice obecná a nenaplnují tak podstatu klíčových slov (např. metodika)

Otázky:

- 1) V textu autor píše „*Mezi přední komerční, tedy licencované, databáze poskytující zapůjčení, či bezplatné stažení e-knih, patří služby Ebrary a EBSCO e-book collection.*“ Prosím o upřesnění, zda v jakém případě se jedná o službu komerční, a kdy se jedná o stažení zdarma, jak na obecné úrovni, tak u dvou uvedených poskytovatelů.
- 2) Autor uvádí, že elektronický zdroj je předplácen, nebo je předplácení zrušeno. Může dojít i k trvalému nákupu elektronických zdrojů?
- 3) Jaké poznatky z práce se již podařilo aplikovat do praxe, nebo případně se na aplikaci do praxe pracuje?

Závěr

Práce dosahuje velmi dobré úrovně, jak po obsahové, tak strukturní stránce, zároveň neobsahuje zásadní prohřešky. Text je čtivý, ale neztrácí na odbornosti, zároveň jsou zúročeny praktické zkušenosti autora. Velmi kvalitní je metodologické zpracování dotazníku. S ohledem na uvedené předloženou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Podpis